

מרכז המידע למודיעין ולטרור במרכז
למורשת המודיעין (מל"מ)

חדשות העימות הישראל-פלסטיני

(12-19 באוגוסט 2008)

פעיל הג'האד האסלאמי בפלסטין מטפל ברקטה המכוונת לעבר ישראל (PALDF, 14 באוגוסט)

מעבר כרם שלום, אשר נפתח למעבר סחורות לראשונה מאז בוצע בו פיגוע ב-19 באפריל. בתמונה המעבר לפני שנפגע.

עיקרי הדו"ח

- הסדר ה"הרגעה" נשמר גם השבוע יחד עם המשך ה"טפטופים" של ירי הרקטות. תנועת הסחורות דרך המעברים נמשכת ברציפות. השבוע אף נפתח מעבר כרם שלום שהיה סגור מאז אפריל 2008 בעקבות פיגוע שהיה במקום. בעניינו של החייל החטוף גלעד שליט לא חלה התקדמות.
- ממשלת ישראל החליטה השבוע לשחרר כ-200 אסירים ועצירים פלסטינים, מהם שניים עם "דם על הידיים", כמחווה לאבו מאזן. פת"ח והרשות הפלסטינית ברכו על ההחלטה בעוד שחמא"ס גינתה אותה.
- בשבועות האחרונים מתארגן משט מחאה לרצועת עזה ע"י גוף המזוהה עם חמא"ס ופעילים פרו פלסטינים מרחבי העולם. המשט נועד למחות על "המצור המוטל על רצועת עזה, למרות שהמעברים בין ישראל לרצועה נפתחו לתנועת סחורות בעקבות הסדר ה"הרגעה". שני כלי השיט המשתתפים במשט עוגנים עתה באיי יוון. לפי שעה לא ידוע מתי הם צפויים לצאת לרצועה.

אירועים בולטים בשטח

רצועת עזה

שתי הפרות נוספות של ה"הרגעה"

■ ככלל נשמרת ה"הרגעה" עם טפטופים של ירי רקטות כמעט מיד שבוע. בשבוע החולף אירעו שתי הפרות נוספות של הסכם ה"הרגעה".

• **15 באוגוסט** - זוהתה נפילה של רקטה סמוך לקיבוץ גברעם הסמוך לאשקלון.

• **17 באוגוסט** - זוהתה נפילה של רקטה סמוך לשוב רעים שבנגב המערבי.

פעילי הג'האד האסלאמי בפלסטין על רקע תצוגה של עשרות רקטות המוכנות לשיגור לעבר ישראל (פורום PALDF, 14 באוגוסט)

■ מאז תחילת ה"הרגעה" נורו לעבר ישראל 13 רקטות ו-7 פצצות מרגמה. 3 רקטות נוספות נורו לעבר ישראל אך נפלו בשטח רצועת עזה.

פעילות סיכול ומנע

רצועת עזה

■ גם השבוע נמנעו כוחות הביטחון מפעילות סיכול ומנע ברצועת עזה. כוחות הביטחון המשיכו בפעילות שגרתית לאורך הגדר סביב רצועת עזה. במספר מקרים בוצע על ידם התרעתי לעבר פלסטינים חשודים בסמוך לגדר הביטחון.

יהודה ושומרון

■ כוחות הביטחון ממשיכים בפעילות סיכול ומנע ביהודה ושומרון. בין האירועים הבולטים:

- **13 באוגוסט** - כוח צה"ל חשף במחסום סמוך לעצירה אלשמאליה (מצפון לשכם) רובה מסוג M-16, שהוחבא בתוך כלי רכב. הרובה הוחרם ושלושת הפלסטינים נוסעי הרכב נעצרו.
- **13 באוגוסט** - בבדיקה ביטחונית של נער פלסטיני, שהגיע לנקודת ביקורת בחוארה (דרומית לשכם), התגלו על גופו של הנער שני מטעני צינור. המטענים פוצצו באופן מבוקר על ידי חבלנים והנער הועבר לחקירה.

מעצר פעיל טרור בשכם

■ בפעילות משותפת של כוחות הביטחון בשכם נעצר ב-5 באוגוסט **פראס זכי חסני טשטוש**. לפני מספר חודשים חתם פראס טשטוש על "הסכם המבוקשים" במסגרתו התחייב לחדול מפעילות טרור. לאחרונה התברר כי העצור אינו מקיים את תנאי ההסכם וחורג מהם באופן ברור. בתקופה האחרונה התכוון לספק לפעילי טרור בשכם מטעני חבלה על מנת שיפעילו אותם נגד כוחות צה"ל בשכם. (אתר דובר צה"ל, 14 באוגוסט).

הסדר ה"הרגעה" - תמונת מצב

המעברים בין ישראל לרצועה

■ במהלך השבוע האחרון עברו מידי יום כ-90 משאיות אספקה לרצועת עזה. מאז תחילת ה"הרגעה" חלה עלייה הדרגתית בכמות ומגוון הסחורה הנכנסת. בשבוע החולף חלה עלייה בכמות ראשי בקר שהועברו לרצועה וכן הועברו בלוני גז לבישול (בנוסף לגז המועבר במסוף קרני). זאת, לקראת צום הרמצ'אן המתקרב.

■ ב-17 באוגוסט נפתח מעבר כרם שלום אשר שופץ לאחרונה. המעבר היה סגור מ-19 באפריל כאשר כוחות צה"ל סיכלו פיגוע הרג משולב רחב היקף באזור כתוצאה ממנו נהרס המעבר כמעט כליל¹. מעבר כרם שלום אמור להחליף באופן הדרגתי את מעבר סופה, דרכו עוברות מידי יום עשרות משאיות המובילות סחורה ומצרכים הומאניטאריים מישראל לרצועת עזה.

¹ ראו לקט: "כוחות צה"ל סיכלו בערב חג הפסח פיגוע הרג משולב רחב היקף במעבר כרם שלום. פיגוע זה בוצע ע"י חמא"ס במסגרת המערכה שהיא מנהלת נגד המעברים. במחיר של פגיעה בתושבי רצועת עזה" (21 באפריל, 2008).

מעבר רפיח

- על פי מקורות פלסטיניים ומצריים, אמורה מצרים לפתוח את מעבר רפיח לקראת חודש רמאצ'ן, לצורך יציאת חולים, סטודנטים ובעלי אשרות יציאה למצרים (פלסטין אליום, 18 באוגוסט). דובר מנהלת המעברים של חמא"ס, מחמד עדואן, ציין כי זהו מידע ראשוני בלבד וכי אין זו פעם ראשונה שמצרים מבטיחה לפתוח את המעבר (צות אלקדס, 18 באוגוסט).

סוגיית החייל החטוף גלעד שליט

- נמשכות התבטאויות נוקשות מפי בכירים בחמא"ס בעניין החייל החטוף גלעד שליט:
 - עורך עיתון פלסטין, **מצטפא אלצואף**, תקף את מצרים על ניסיונותיה ללחוץ על הפלסטינים לקבל את עמדותיה בין השאר בסוגיית שליט, באמצעות התקשותה למנוע פתיחתו של מעבר רפיח ומלחמתה במנהרות. לדבריו, גורמת מדיניות מצרים לכך שחמא"ס תפסיק לראות בצד המצרי כגורם מתווך "משום שיחס העליונות וההתנשאות בקשר עם חמא"ס לא יניב פירות מאכל". אלצואף הוסיף, כי חמא"ס לא תתפשר על מספר האסירים אותם היא דורשת במסגרת הסכם עם ישראל. "על ישראל ללמוד לקח מ (סוגיית) רון ארד... ולא, העסקה הבאה בין ישראל לשוביו של שליט תהיה על גופה מצחינה ועצמות..." (פלסטין, 14 באוגוסט).
 - **אסאמה אלמזיני**, בכיר בחמא"ס, ציין כי "האויב הציוני הבין שאין ביכולתו לשחרר את גלעד שליט אלא להיענות לתנאים שמכתיבה ההתנגדות. האויב ניסה את הדרך הצבאית וחלשה ידו... אולם חמא"ס לא תיסוג ולא תסור מעמדתה- לשחרר אסירים בעלי מאסרים ממושכים..." (ערוץ אלאקצא, 14 באוגוסט).

ארגוני הטרור ממשיכים באיומיהם להפסיק את ה"הרגעה"

- דוברים מקרב ארגוני הטרור הפלסטינים ממשיכים להאשים את ישראל על שאינה מקיימת לטענתם את הסדר ה"הרגעה" ומאיימים לבחון מחדש את יחסם להסדר. במסגרת זאת:

- דובר גדודי עז אלדין אלקסאם, **אבו עבידה**, אמר כי "הכיבוש הפר חלק מתנאי ה"הרגעה" בייחוד בכל הנוגע להסרת המצור ולפתיחת המעברים. האחריות הזו היא על כתפי הכיבוש בראש ובראשונה, ולאחר מכן על כתפי מדינות ערב ובייחוד מצרים, נותנת החסות להסכם ההרגעה" (סוכנות קדס פרס, 16 באוגוסט).
- בכיר בג'האד האסלאמי בפלסטין, **ח'ציר חביב**, אמר כי "ישראל לא דבקה בהתחייבותיה ל"הרגעה", ובראשן פתיחת המעברים וסיום המצור... אנחנו לומדים ברצינות את נושא ההרגעה הזו והמשכה..." (BBC בערבית, 12 באוגוסט).

• **אבו אלקאסם**, מראשי ועדות התנגדות העממית, אמר כי "ההרגעה לא יכולה להמשך נוכח הקלת הראש הציונית בגורל עמנו... כל אימת שהציונים אינם ממלאים אחר הסעיפים המחייבים שלה, ובכלל זה- פתיחת מעבר רפיח ומעברי הסחורות" (אתר פלסטין אל'ין, 12 באוגוסט).

תהלוכה של פעילי חמא"ס בלילה - 17 באוגוסט בעיר עזה. ארגוני הטרור ממשיכים להתאמן ולהפגין נוכחות צבאית בשטח בתקופת ה"הרגעה" (PALDF, 17 באוגוסט)

■ בהודעה של **הג'האד האסלאמי בפלסטין** בטולכרם נמסר כי הארגון מתנגד "לדיבורים על הרגעה בגדה המערבית" וכי הארגון דבק "באופציית ההתנגדות" (קרי, הטרור). כמו כן, הוא מתנגד לדרישת בכירים ברשות הפלסטינית למסירת נשקיהם של פעילי הארגון "שכן נשקנו יישאר בידינו כביטחון והמצפן שלו הוא ירושלים ופלסטין בכללה" (אתר נדאא' אלקדס, 16 באוגוסט).

צפי למשט מחאה לעבר רצועת עזה מאחוריו עומדים חמא"ס וגורמים פרו-פלסטינים בינלאומיים

■ בשבועות האחרונים מתארגן משט מחאה הצפוי לצאת מקפריסין לרצועת עזה. מאחורי היוזמה לקיום המשט עומדים **הוועדה העממית הפלסטינית למאבק במצור** (המזוהה עם חמא"ס, בראשות ג'מאל אלח'צ'רי), בשיתוף ארגון בינלאומי המתקרא ²Free Gaza. מטרת המשט הינה ליצור תהודה תקשורתית בינלאומית לעניין "המצור על רצועת עזה". לפי שעה לא ידוע מתי צפוי לצאת המשט לדרכו (מארגני המשט שומרים על ערפול בכוונה). הספינות עזבו את כרתים (15 באוגוסט) והן עוגנות עתה באחד מאיי יוון.

■ במשט אמורים לקחת חלק שני כלי שיט ועליהם כ-40 פעילים פרו-פלסטינים בני לאומים שונים (מרביתם אמריקאים ואירופאים). על גבי הספינות יועמסו ציוד רפואי-הומניטארי ומזון המיועדים לרצועת עזה. הספינות נערכות למצב בו יעצרו ע"י חיל הים הישראלי בדרך והן מוכנות לשהייה ממושכת בים ולשידור ישיר של המתרחש.

² ארגון בינלאומי שהוקם במהלך השנה האחרונה. בארגון חברים פעילים פרו-פלסטינים מרחבי העולם שמטרתם המוצהרת היא לסייע לתושבי רצועת עזה החיים "תחת המצור הישראלי".

■ תנועת חמא"ס פרסמה הודעה בה היא מברכת על הגעתן הצפויה של שתי הספינות לחופי עזה. לדברי ההודעה תומכת חמא"ס בכל פעולה שנועדה "לשבור את המצור". בהודעה אף הושמעה קריאה להגביר את המאמצים ולהציל את העם הפלסטיני השרוי במצור (Palestine-info, 17 באוגוסט).

■ משט תקשורתי זה נועד להעביר מסר שקרי ביסודו. זאת באשר מאז תחילת הסדר ה"הרגעה" (19 ביוני), חודשה העברת סחורות **רצופה** מישראל לרצועת עזה דרך מעברי הגבול (סופה, קרני). מאז תחילת ההסדר חלה עלייה ההדרגתית בכמות ובמגוון הסחורות המועברות לרצועת עזה (ראו פרק מעברים). בכמה מקרים אף הודו בכך דוברים מטעם חמא"ס.³

הספינות ממתונות לצאת לדרך (אתר Free Gaza, 10 באוגוסט)

תהליך אנאפוליס

ישראל עומדת לשחרר כ-200 אסירים פלסטיניים

■ ממשלת ישראל החליטה ב-17 באוגוסט, כמחווה של רצון טוב לראש הרשות הפלסטינית, להמליץ בפני הגורמים המוסמכים לשחרר כ-200 אסירים ועצורים פלסטיניים. בעקבות זאת, הוחלט כי "ועדת השרים לשחרור אסירים פלסטינים תחליט על דעת הממשלה, על שחרור אסירים פלסטינים, ועל מועד שחרורם". הממשלה הסמיכה את ועדת השרים לטפל בשחרור האסירים תוך חריגה מסוימת מהקריטריונים שנקבעו בעבר. במסגרת

³ **מחמד עדואן**, הממונה על ההסברה במנהלת המעברים של חמא"ס, הודה כי ישראל הגדילה את מספר המשאיות ועימה כמויות הסחורות המועברות מישראל לרצועת עזה. עם זאת הוא הוסיף כי "נוכח התהדקות המצור, הרצועה זקוקה ליותר מצרכים..." (עיתון אלרסאלה, 4 באוגוסט).

זאת, הוסמכה ועדת השרים להחליט על שחרור שני אסירים עם "דם על הידיים". (אתר משרד ראש הממשלה, 17 באוגוסט).

■ שחרור האסירים, על פי פרסום משרד ראש הממשלה נועד לקדם את התהליך המדיני אל מול הפלסטינים, ותוך מגמה לחזק את הקשרים עם יו"ר הרשות הפלסטינית וראש הממשלה הפלסטיני. "באמצעות שחרור האסירים הפלסטינים מעוניינת ממשלת ישראל להבהיר כי היא מודעת לחשיבות סוגיה זו, וכן להמחיש כי ניתן יהיה לשחרר אסירים פלסטינים בדרך של הידברות ולא בדרך של אלימות, או חטיפת חיילים" (אתר משרד ראש הממשלה, 17 באוגוסט).

■ קונקרטי, בין האסירים המיועדים להשתחרר, נמצאים גם שניים המוגדרים כ"בעלי דם על הידיים" המרצים את עונשם בכלא מלמעלה כשלושים שנה. שחרורו של אסיר נוסף אכרם מנצור שנעצר ב-1979 לאחר שרצח חייל מילואים לא אושרה.

■ להלן פרטים על שני האסירים המיועדים להשתחרר:

- **מחמד אבו עלי יטא** מאזור חברון, היה חבר המועצה המחוקקת מטעם פת"ח. נשפט לשני מאסרי עולם בגין רצח תלמיד ישיבת הסדר יהושע סלומה ז"ל ב-13 בינואר 1980 בעיר העתיקה של חברון. כמו כן רצח במהלך ישיבתו בכלא הישראלי אסיר נוסף לאחר שחשד בו בשיתוף פעולה עם ישראל.
- **סעיד אלעתבה**, תושב שכם, היה חבר החזית הדמוקרטית. נעצר בשנת 1977 עמד בראש חוליה, שהניחה כמה מטעני חבלה בשוק בפתח תקווה, בשני אוטובוסים ובשוק הכרמל. כתוצאה מהפיגועים הללו אדם אחד נהרג ו-33 בני אדם נפצעו.

■ **תנועת פת"ח** ברכה על ההחלטה לשחרר 200 אסירים. **ראש ממשלת הרשות סלאם פיאצ'**, אמר כי "היא נחשבת כניצחון לפלסטיניים", אולם קרא לישראל לשנות את הקריטריונים ולשחרר את כל האסירים הפלסטיניים ללא יוצא מן הכלל (AP, 17 באוגוסט). **חמא"ס** גינתה את החלטת ישראל לשחרר אסירים של הרשות בלבד. דובר התנועה, **סאמי אבו זהרי**, אמר כי צעד זה נועד להעמיק את המחלוקת הפנים פלסטינית ולסייע לצד אחד על חשבון האחר. אבו זהרי הוסיף כי "עמנו רוצה שישוחררו אסירים מכל הפלגים ולא רק מפת"ח, זהו תנאי עיקרי בעסקת חילופי השבויים שחמא"ס דורשת" (Palestine-info, 17 באוגוסט).

שר הביטחון נפגש עם ראש ממשלת הרשות

שר הביטחון אהוד ברק וראש ממשלת הרשות הפלסטינית, סלאם פיאצ' בפגישתם בתל אביב ב-16 באוגוסט (משרד הביטחון, 16 באוגוסט)

■ ב-16 באוגוסט נפגש שר הביטחון אהוד ברק בביתו שבתל אביב עם ראש ממשלת הרשות הפלסטינית, סלאם פיאצ'. במהלך הפגישה דנו השניים במכלול נושאים המדיניים והביטחוניים העומדים על הפרק.

■ שר הביטחון ברק הבהיר לראש הממשלה הפלסטיני, כי ישראל תמשיך לסייע לקידום הפרויקטים הכלכליים ביהודה ושומרון וכי הוא רואה בהם מפתח להתקדמות התהליך המדיני. ברק סקר את ההקלות שבוצעו עד כה (הסרת מחסומים וחסימים; פתיחת צירים לתנועה; הרחבת היתרי עבודה וכו'). שר הביטחון הדגיש כי ישראל תמשיך לפעול לשיפור חיי היום-יום של הפלסטינים יחד עם מאמץ מיוחד לטיפול יעיל בטרור (הודעת משרד הביטחון, 16 באוגוסט).

■ דובר סיעת חמא"ס במועצה המחוקקת, **צלאח אלברדויל**, מתח ביקורת על הפגישה ואמר כי פגישות אלה הינן חלק מתעמולת בחירות של ברק. לדבריו עורך פיאצ' פגישות אלה ללא "קלפי מיקוח וללא לגיטימיות לחתום על הסכם כלשהו (פלסטיין אלאאן, 16 באוגוסט).

הזירה הפנים-פלסטינית

נמשכים ניסיונות פיוס בלתי אפקטיביים פת"ח לחמא"ס

■ ב-17 באוגוסט הגיעה משלחת של פת"ח לקהיר, במטרה לדון עם מצרים בנושא הדיאלוג הפנים-פלסטיני. בשבוע הבא צפויה להגיע לקהיר משלחת חמא"ס למטרה דומה. מצרים הודיעה לאחרונה לשני הצדדים כי היא לא תארח את הדיאלוג הפלסטיני בקהיר אם לא תקבל ערבויות מספיקות להצלחתו, במיוחד סביב סוגית פירוק מנגנוני הביטחון. חמא"ס מצידה אינה מוכנה להתפשר בנושא פירוק המנגנונים. בכיר חמא"ס שהגיב בעילום שם אמר, כי "אם פת"ח תבקש זאת, המשמעות היא שהדיאלוג לא יחל לעולם. המשמעות של השבת מנגנוני הביטחון לפת"ח ופירוק גדודי עזאלדין אלקסאם היא שחמא"ס תושיט את צווארה לידי אויביה..." (אלחיאית, 17 באוגוסט).

מגעים בין חמא"ס וירדן

■ משלחת מטעם הלשכה המדינית של חמא"ס בראשות **מחמד נזאל** נפגשה בירדן עם ראש המודיעין הכללי הירדני **מחמד אלד'הבי**. בפגישה שוחחו השניים בנושא המצב בעזה, עתיד הקשר בין שני הצדדים ונושאים ביטחוניים העומדים על סדר היום (אלערב אליום, 14 באוגוסט).

■ זוהי פגישה שנייה בין הצדדים תוך פחות מחודש. דוברי חמא"ס הצהירו כי יתכן ודרג הפגישות בין שני הצדדים יעלה לדרג המדיני ובמסגרת זאת יגיע לירדן ח'אלד משעל יו"ר הלשכה המדינית של חמא"ס שגורש בזמנו ממנה (אלע'ד, 16 באוגוסט). פרשן אלקדס אלערבי המקורב לשלטון הירדני אומר כי לפי שעה מתקיימים המגעים בערוץ הביטחוני בלבד ואין לירדנים כל כוונה להעבירו גם לערוצים נוספים (אלקדס אלערבי, 17 באוגוסט). המגעים הללו הינם הראשונים מסוגם מאז החרוץ ירדן וחמא"ס בעקבות חשיפת פעילות גורמי טרור המשתייכים לתנועת חמא"ס שעסקו בהברחות אמצעי לחימה ואיסוף מידע על יעדים פוטנציאליים לביצוע פיגועים בשטח הממלכה (אפריל 2006)⁴.

⁴ ראו לקט: "ירדן מאשימה את ה"חמא"ס" בתכנון פעולות טרור בשטחה בהנחיית אחד מבכיריה הצבאיים השהה בסוריה" (26 באפריל, 2006).